

Vigtige risikooplysninger går tabt

– *Analyse af regnskaberne for 2019*

Flere og flere selskaber fravælger revision af regnskabet. I 2019 fravalgte knap 168.000 selskaber revision. Det skyldes gentagende lempelser af revisionspligten siden 2012. Når et selskab ikke får revideret regnskabet, har revisor ikke mulighed for at gøre opmærksom på uregelmæssigheder i regnskabet.

I 2019 fravalgte godt 65.000 selskaber helt bistand fra en revisor. Det er næsten 46.000 flere i forhold til 2012. Derudover fik over 100.000 selskaber assistance fra revisor til opstilling af regnskabet, hvilket ikke giver nogen sikkerhed til regnskabsbrugeren for indholdet af oplysningerne i regnskabet.

I denne analyse afdækkes det, hvor mange selskaber, der fravælger revision og hvilken betydning fravalget har for antallet af revisoranmærkninger om fx going concern, ulovlige kapitalejrlån og andre usikkerheder i regnskaberne, som ikke længere kommer til offentlighedens kendskab.

Hovedkonklusioner

- I 2019 fravalgte ca. 168.000 selskaber revision, svarende til 60 pct. af alle selskaber. I 2012 var andelen 12 pct.
- Godt 65.000 selskaber har helt fravalgt bistand fra en revisor, det 10 pct. flere end året før.
- I 2019 fik godt 8.000 selskaber mindst én revisoranmærkning i årsregnskabet om fx going concern, ulovlige kapitalejrlån eller andre usikkerheder. I 2012 var det antal godt 33.000 anmærkninger. Det svarer til et fald på 76 pct. ift. 2012.
- Det estimeres, at der kan være helt op til 30.000 revisoranmærkninger, der er gået tabt som følge af fravalg af revision.

K / KONTAKT

Henvendelser
angående analysen:

Anders Lau
Kommunikationschef
Mail: ala@fsr.dk
Tlf.: 41 93 31 47

Agnethe Larsen
Analytiker
Mail: aln@fsr.dk
Tlf.: 20 56 54 35

F / FAKTA

Fakta om lempelse af revisionspligt

Revisionspligten er blevet lempet ad flere omgange, hvilket har givet flere selskaber mulighed for at fravælge revisorbistand.

Før 2006: Alle regnskabsklasse B-virksomheder er omfattet af revisionspligt.

Fra 2006: Regnskabsklasse B-virksomheder med op til 3 mio. kr. i nettoomsætning får mulighed for at fravælge revision.

Fra 2011: Regnskabsklasse B-virksomheder med op til 8 mio. kr. i nettoomsætning får mulighed for at fravælge revision.

Fra 2013: Regnskabsklasse B-virksomheder med mere end 8 mio. kr. i nettoomsætning får mulighed for at vælge mellem udvidet gennemgang og revision. Holdingselskaber sidestilles med klasse B-virksomheder i forhold til revisionspligten, så holdingselskaber med op til 8 mio. kr. i nettoomsætning på "koncernniveau" får mulighed for at fravælge revision.

Ingen sikkerhed for seks ud af 10 regnskaber

Flere og flere selskaber fravælger revision af regnskabet. I 2019 fravalgte knap 168.000 selskaber revisionen, svarende til knap 60 pct. af alle selskaber. Tilbage i 2012 før revisionspligten blev lempet var det kun 12 pct. af selskaberne, der ikke fik revideret regnskabet, se tabel 1.

Tabel 1

Fordeling af erklæringer, 2019

Erklæringer	2012	2019
Revision	184.358 (86 pct.)	90.615 (31 pct.)
Udvidet gennemgang	0 (0 pct.)	33.796 (11 pct.)
Review	3.517 (2 pct.)	3.240 (1 pct.)
Assistance	6.477 (3 pct.)	102.546 (35 pct.)
Ingen bistand	19.346 (9 pct.)	65.006 (22 pct.)
Total	213.698 (100 pct.)	295.203 (100 pct.)

Kilde: Experian (2020) og FSR-beregninger

Mens mange selskaber vælger revisionen fra, er der til gengæld flere og flere, der vælger at få revisorhjælp til at opstille regnskabet og få en assistanceerklæring,

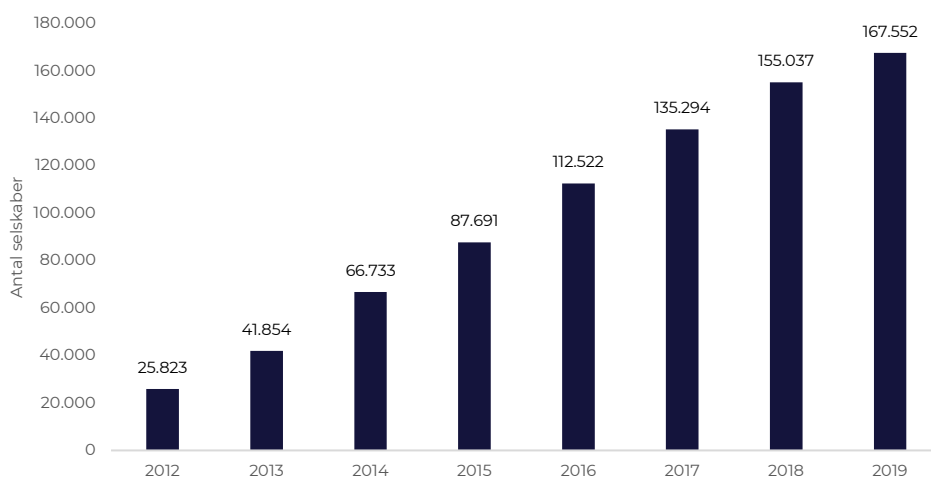
som er en erklæring uden sikkerhed. I 2012 var der bare ca. 6.000 selskaber, der fik assistance. I 2019 er det tal steget til over 100.000.

Sideløbende med at der er en trafik fra revision til assistance er der også en bevægelse imod, at flere og flere selskaber helt vælger revisoren fra. 65.000 selskaber har i 2019 helt fravalgt bistand fra en revisor, det er en tredobling på otte år.

Sammenlagt er det således i dag næsten seks ud af 10 selskaber, der enten ikke har en revisorerklæring på regnskabet eller har en erklæring uden sikkerhed for investorer, kreditorer, samarbejdspartnere og myndigheder.

Figur 1

Udvikling i fravalg af revision, 2012-2019

Anm.: Antal selskaber med en assistanceerklæring eller helt har fravalgt revisorbistand

Kilde: Experian (2020) og FSR-beregninger

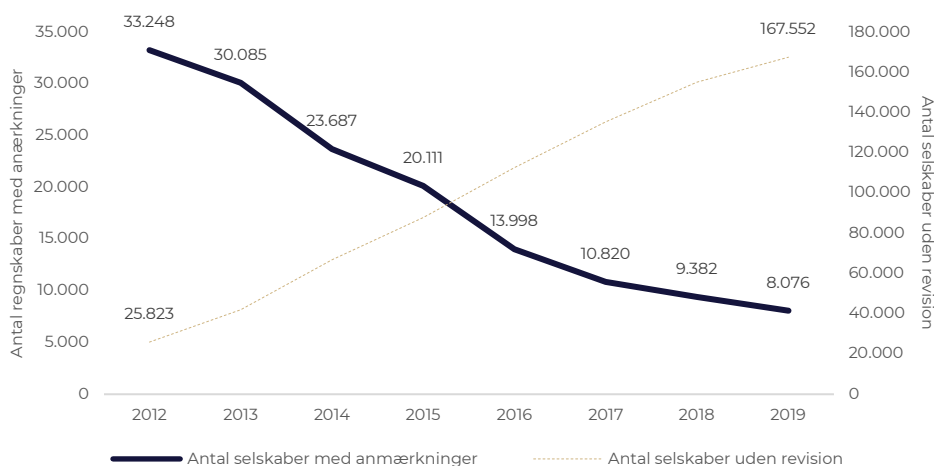
Færre og færre anmærkninger fra revisor

Kun i de tilfælde, hvor en revisor laver en revision, udvidet gennemgang eller review af regnskabet har revisoren mulighed for at give en anmærkning til indholdet af regnskabet. Det kan fx være, hvis der er væsentlig usikkerhed om den videre drift af selskabet, tab af egenkapitalen, usikkerhed om værdiansættelsen, ulovlige kapitalejerlån eller andre overtrædelser af selskabslovgivningen. Information som i høj grad er i offentlighedens og regnskabsbrugerens interesse.

Det vil sige, at når flere selskaber fravælger revisionen, da falder antallet af anmærkninger ligeledes. Den sammenhæng ses tydeligt af figur 2, hvor det fremgår, at antallet af selskaber, der får én eller flere anmærkninger til regnskabet er styrt-dykket siden 2012. I 2019 fik 8.076 selskaber en anmærkning til årsregnskabet. Det

er ca. 25.000 færre regnskaber med anmærkninger i forhold til 2012, svarende til et fald på 76 pct., se figur 2.

Figur 2
Udvikling i regnskaber med anmærkninger, 2012-2019

Kilde: Experian (2020) og FSR-beregninger

Andelen af selskaber, der får en anmærkning, er højere blandt de mindre selskaber. Tilbage i 2014 fik 19 pct. af mikroselskaberne (selskaber med mindre end 10 ansatte) en anmærkning til regnskabet. Denne andel falder i takt med at selskabet bliver større, se tabel 2.

Det er netop de helt små selskaber, der i dag kan og har fravalgt revisionen, hvilket forklarer det markante fald i anmærkninger i perioden 2012 til 2019.

Tabel 2
Anmærkninger fordelt på selskabsstørrelse, 2014

Selskabsstørrelse	Andel med anmærkning
Mikro (0-9 ansatte)	19 pct.
Små (10-49 ansatte)	13 pct.
Mellemstore (50-249 ansatte)	7 pct.
Store (250+ ansatte)	4 pct.

Anm: 2014 er det tidligste år, hvor der er beskæftigelsesdata tilgængeligt for FSR. Derfor er referenceåret ikke 2012, men derimod 2014

Kilde: Experian (2020) og FSR-beregninger

Vigtige risikoplysninger går tabt

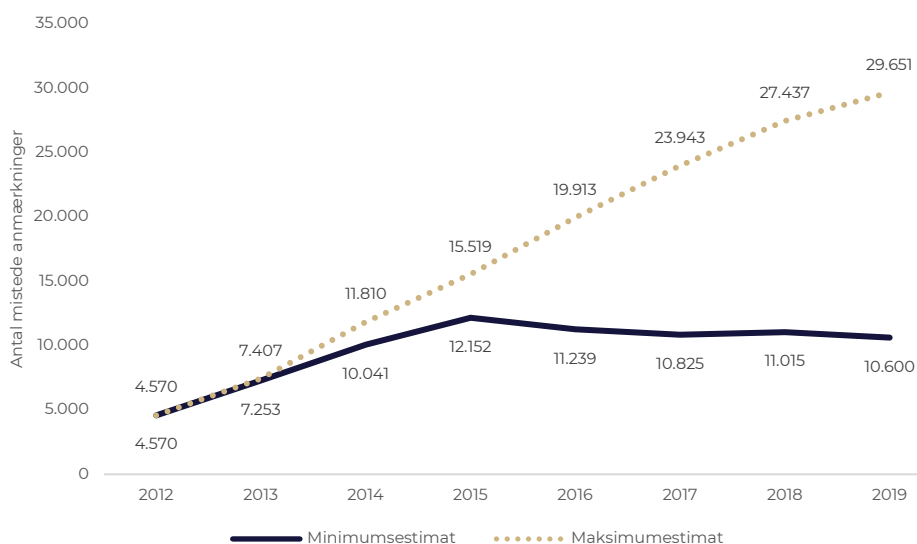
Når næsten 60 pct. af alle selskaber fravælger revision, udvidet gennemgang og review mistes et stort antal revisoranmærkninger der er i offentlighedens interesse. Det er fx kreditorer, investorer og samarbejdspartnere, der mister vigtig information om risici, som de ellers kunne handle på.

Antallet af mistede anmærkninger er steget i takt med at flere og flere har valgt revision fra. Et forsigtigt estimat tilsiger, at et sted imellem ca. 10.000 og 30.000 anmærkninger om risici og usikkerheder i regnskaberne er gået tabt i 2019, se figur 3. 10.000 mistede anmærkninger er et forsigtigt estimat (minimumsestimat), mens 30.000 formodentlig overvurderer omfanget (maksimumsestimat).

Det forsigtige estimat bygger på en antagelse om, at hvis ikke-reviderede regnskaber i stedet var blevet revideret, da ville de have få anmærkninger i samme omfang som reviderede selskaber. Når det antages at være et konservativt estimat, hænger det sammen med, at andelen af selskaber, der får revisoranmærkninger, er markant højere blandt mindre selskaber. Og det er netop mindre selskaber, der fravælger revisionen.

Hvis der i stedet tages udgangspunkt i andelen af selskaber, der modtog en anmærkning tilbage i 2012, da revisionspligtslempelsen trådte i kraft, vil antallet af mistede anmærkninger være meget højere. I 2012 gav revisor en anmærkning til 18 pct. af alle reviderede regnskaber. Hvis det antages at niveauet er det samme i 2019, da vil der dermed være op imod 30.000 mistede anmærkninger i 2019. Dette estimat risikerer imidlertid at overestimere antallet af mistede anmærkninger, fordi mange selskaber i 2012 stadig var mærkede af efterdønningerne af den finansielle krise, hvilket alt andet lige vil udløse flere advarsler fra revisorerne i regnskaberne.

Figur 3
Udviklingen i antallet af regnskaber med mistede anmærkninger, 2012-2019

Anm.: *Antagelse for minimumsestimat:* hvis ikke-reviderede regnskaber var blevet revideret, da ville de have få anmærkninger i samme omfang som reviderede selskaber i 2019. *Antagelse for maksimumsestimat:* hvis ikke-reviderede regnskaber var blevet revideret, da ville de have få anmærkninger i samme omfang som reviderede selskaber i 2012

Kilde: Experian og FSR-beregninger

Det reelle antal mistede anmærkninger er altså være vanskeligt at opgøre, men det ligger formentlig et sted mellem ca. 10.000 og 30.000 anmærkninger i 2019.

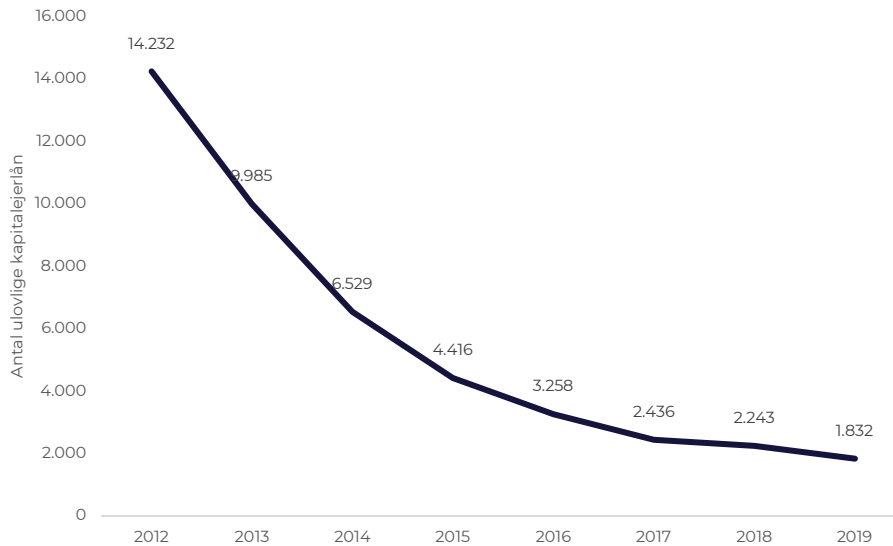
Ulovlige kapitalejrlån bliver ikke opdaget

Informationer om at ledelse eller ejere af et selskab har optaget lån i selskabet i strid med selskabsloven – de såkaldte ulovlige kapitalejrlån – er ikke nødvendigvis synlige for regnskabsbrugerne, når revisionen vælges fra. Revisoren er nemlig forpligtet til at oplyse om tilstedeværelsen af de ulovlige lån i regnskabet.

De ulovlige kapitalejrlån er problematiske, da kapitalejerne eller ledelsen, der optager lånene, ikke hæfter personligt, hvis selskabet går konkurs. Er der optaget ulovlige lån i et konkursramt selskab kan det efterlade kreditorer, leverandører og andre samarbejdspartnere uden mulighed for at få tilbagebetalt deres mellemværende, når pengene ikke længere er i selskabet. Et yderligere problem er, at der ofte ikke er betalt korrekt skat af de ulovlige kapitalejrlån, hvilket giver statskassen et tab.

Som det gælder for revisoranmærkninger samlet set, er antallet af ulovlige kapitalejrlån, som revisorerne gør opmærksomme på også faldet markant siden 2012. I 2012 advarede revisorerne således om at der var over 14.000 ulovlige kapitalejrlån i de danske selskaber. I 2019 var det tal faldet til kun ca. 1.800 ulovlige kapitalejrlån, se figur 4.

Figur 4
Udviklingen i antallet af anmærkninger om ulovlige kapitalejere, 2012-2019

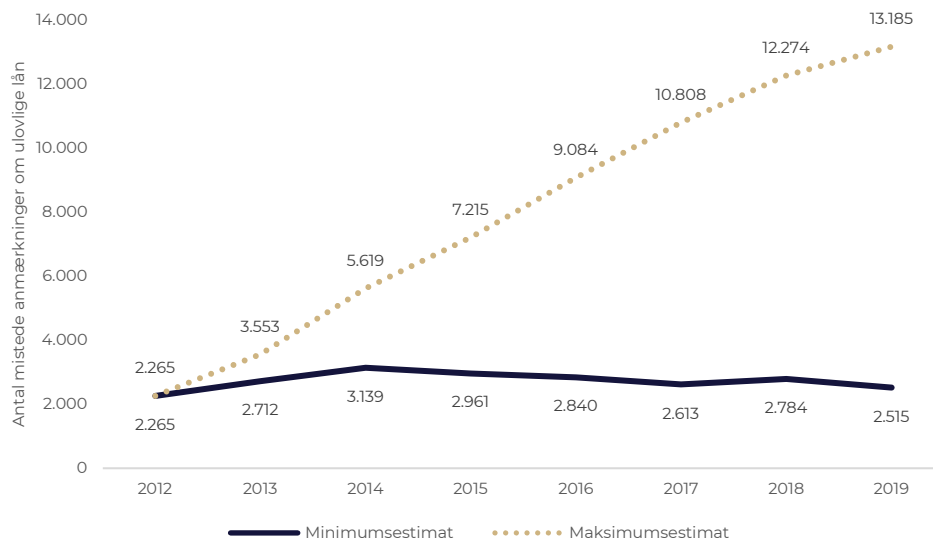
Anm.: *Antagelse for minimumsestimater:* hvis ikke-reviderede regnskaber var blevet revideret, da ville de have få anmærkninger i samme omfang som reviderede selskaber i 2019. *Antagelse for maksimumsestimater:* hvis ikke-reviderede regnskaber var blevet revideret, da ville de have få anmærkninger i samme omfang som reviderede selskaber i 2012.

Kilde: Experian og FSR-beregninger

Som det ses med udviklingen i omfanget af revisoranmærkninger, er antallet af ulovlige kapitalejere formentlig voldsomt undervurderet. Det skyldes, at der i dag er over 170.000 selskaber, der ikke længere har revision, udvidet gennemgang eller review af regnskabet, og som derfor ikke kan få en revisoranmærkning om at ledelse eller ejere har optaget ulovlige lån i selskabet.

Det skjulte antal ulovlige kapitalejere, der ikke kommer til offentlighedens kendskab, ligger formodentlig et sted imellem 2.500 og 13.000, afhængig af om man lægger 2012-niveauet (maksimumsestimater) eller 2019-niveauet (minimumsestimater) til grund for niveauet mistede ulovlige kapitalejere i 2019, se figur 5.

Figur 5

Udviklingen i antallet af mistede anmærkninger om ulovlige kapitalejrlån, 2012-2019

Kilde: Experian (2020) og FSR-beregninger

OM FSR – ANALYSE

FSR - danske revisorer udarbejder løbende analyser og surveys, som tager udgangspunkt i aktuelle og relevante problemstillinger i revisorbranchen og i erhvervslivet mere generelt.

Formålet med undersøgelserne er at sætte fokus på relevante emner og nyttiggøre den unikke viden som foreningens medlemmer besidder. Det er tilladt at citere fra publikationen med tydelig kildeangivelse og med henvisning til FSR – danske revisorer.